

IV

(Tájékoztatások)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

TANÁCS

**A Tanács következtetései (2014. május 20.) a fiatalok vállalkozói készségének társadalmi
beilleszkedésüket szolgáló előmozdításáról**

(2014/C 183/04)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

ELISMERVE, HOGY:

1. A gazdasági válság, amely a múlt évtized második felében kezdődött, különösen nehéz helyzetbe hozta korunk fiatal generációját. Az ifjúsági munkanélküliségi ráta továbbra is eddig nem tapasztalt magas szinten van: az EU-28 területén 23,2 %, az euróövezetben pedig 23,8 % (2013. decemberi adatok).
2. Az ifjúsági munkanélküliség ilyen magas aránya miatt a fiatalok egyre nagyobb mértékű szegénységgel és társadalmi kirekesztettséggel néznek szembe, és a jobb megélhetés reményében egyre nagyobb számban kénytelenek elhagyni hazájukat vagy akár Európát is. Ez néhány tagállamban elitelvándorlást eredményez, amelynek folyamatát nehéz lehet visszafordítani.
3. Az Európai Unió az „Európa 2020” stratégia és annak az „új munkahelyekhez szükséges új készségek”, az „európai digitális menetrend”, az „Innovatív Unió” és a „Mozgásban az ifjúság” elnevezésű kiemelt kezdeményezései révén úgy ösztönzi a vállalkozási kedvet, hogy előmozdítja a vállalkozói szellemet és az olyan kapcsolódó ismereteket, készségeket és kompetenciákat, amelyek fokozhatják a versenyképességet, valamint az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést.
4. A vállalkozói készség a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés egyik fontos mozgatórugója, mivel annak nyomán új vállalkozások és munkahelyek jönnek létre, új piacok nyílnak meg, javul a termelékenység és jólét alakul ki. A vállalkozói szellem fokozza a fiatalok foglalkoztathatóságát is. A vállalkozói szellem és különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k) alkotják az EU gazdaságának gerincét, és a kkv-k képezik az újonnan létrejövő munkahelyek legfőbb forrását is⁽¹⁾.
5. Azok a kultúrák, amelyek értékelik és elismerik a vállalkozói magatartást, így a felelősségteljes kockázatvállalást és a független gondolkodást, a társadalmi kihívások új megoldásainak kifejlesztésére való hajlandóságot is előmozdítják. E tekintetben javítani kell a vállalkozók közmegítélésén, erősíteni kell a vállalkozói képzést, és nagyobb figyelmet kell fordítani az alulreprezentált csoportokra, segítséget adva számukra ahhoz, hogy vállalkozást indítsanak, működtessenek vagy éppen bővítsenek.

⁽¹⁾ Az összes európai üzleti vállalkozás több mint 99 %-a valójában kkv. A kkv-k adják a magánszektorbeli munkahelyek kétharmadát és az EU-ban az üzleti vállalkozások által termelt összes hozzáadott érték több mint felét (Európai Bizottság – a Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóság honlapja).

6. A vállalkozói szellem több, mint nyereségorientáltság. A köz- és a magánszektor, a civil társadalom és a szociális gazdasági⁽¹⁾ szervezetek különböző szereplői a szociális és a vállalkozói dimenziókat ötvözve töreksenek a legfőbb társadalmi kihívásokat megoldani. Ez az úgynevezett „szociális vállalkozás” jelensége, amelynek nyomán új típusú szervezetek, „szociális vállalkozások” jönnek létre.
7. „Az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretén” belül a kultúra és a kreativitás az ifjúságpolitika tevékenységi területeinek egyikeként került meghatározásra. A kulturális és kreatív ágazatok⁽²⁾ nagyszerű lehetőségeket kínálhatnak arra, hogy a fiatalok kreativitása és humán tőkéje előmozdítsa az intelligens növekedést és a munkahelyteremtést. Digitális világunkban a kulturális életben való részvétel hatékony eszköze a társadalmi befogadás és a társadalmi szerepvállalás előmozdításának, különösen a fiatalok körében.
8. A fiatalok kreativitásának és innovatív kapacitásának a nem formális és az informális tanulás keretében elsajátított, a foglalkoztathatóság szempontjából releváns kompetenciák és készségek azonosítása révén történő előmozdításával foglalkozó szakértői csoport a záró jelentésében megvizsgálta, hogy miként lehetne fokozni a fiatalok foglalkoztathatóságát;

ÚGY VÉLI, HOGY:

9. A vállalkozói szellem fontos elemet képezhet a fiatalok autonómiája, személyes fejlődése és jóléte szempontjából. Ezenkívül megoldást jelenthet az ifjúsági munkanélküliség problémájára is.
10. Európának be kell ruháznia a vállalkozói oktatásba és képzésbe, törekednie kell egy olyan környezet megteremtésére, amelyben a vállalkozások virágozni és növekedni tudnak, figyelmet fordítva egyes sajátos csoportokra is, és tennie kell azért, hogy a vállalkozók követendő példává váljanak a közvélemény szemében.
11. A szociális vállalkozás modellje, amelynek elsődleges célja, hogy általában a társadalom javát szolgálja, különösen vonzó lehet a fiatalok számára, és lehetőséget kínálhat számukra ahhoz, hogy innovatív megoldásokat találjanak a jelenlegi gazdasági, társadalmi és környezeti kihívásokra. A szociális vállalkozás elgondolása – amely közel áll az emberekhez és a helyi közösségekhez – társadalmi kohéziót biztosít, mivel bevonja a fiatalokat, a kiszolgáltatott csoportokba tartozókat is beleértve.
12. A szociális vállalkozások⁽³⁾ hozzájárulnak az intelligens növekedéshez, mivel szociális innovációval válaszolnak az újonnan megjelenő igényekre; fenntartható növekedést eredményeznek, mivel figyelembe veszik az általuk okozott környezeti hatásokat, és hosszú távú elképzeléseket valósítanak meg; az inkluzív növekedés mozgatórugói, mivel a hangsúlyt az emberekre és a társadalmi kohézióra helyezik.

E TEKINTETBEN:

13. Az ifjúságpolitika szerepet játszhat az ágazatok közötti olyan együttműködésben, amely elősegítheti az akadályok leküzdését. Mint sok más terület, a vállalkozói készség előmozdításának kérdése is hosszú távú megközelítést kíván, és szilárd hitet a fiatalok képességeiben. Ennek elérése érdekében ösztönözni kell a fiatalokat, már a korai életkortól kezdve táplálni kell bennük a vállalkozói szellemet – a kezdeményezést, az önbizalmat, a megfontolt kockázatvállalást, a kreativitást, a szervezőkészséget, a kitartást –, hogy maradéktalanul kiaknázhassák a bennük rejlő potenciált és sikeresen debütálhassanak a munkaerőpiacon. A fiatalok vállalkozói készségének előmozdítása érdekében – különös hangsúlyt fektetve a szociális vállalkozásra – az alábbi prioritásokat határoztuk meg:

— A fiatalok vállalkozói szellemének és készségeinek erősítése a formális, a nem formális és az informális oktatás keretében. A vállalkozói kompetencia magában foglal transzverzális készségeket és attitűdöket, valamint ismereteket. A transzverzális készségek fejlesztésének egyik leghatékonyabb eszköze az ifjúsági munka.

⁽¹⁾ A szociális gazdaság az EU-ban több mint 14,51 millió személyt foglalkoztat, ami a teljes foglalkoztatottság mintegy 6,5 %-át teszi ki. Különleges jogállású szervek (szövetkezetek, alapítványok, szövetségek, biztosító egyesületek), valamint hagyományos, zártkörűen működő részvénytársaság vagy részvénytársaság formájában létrehozott szociális vállalkozások tartoznak ide („társadalomtudatos vállalkozás” kezdeményezés – SEC (2011)1278 végleges).

⁽²⁾ A kulturális és a kreatív ágazatok az európai GDP 4,5 %-át adják és mintegy 8 millió munkavállalót foglalkoztatnak (A kulturális és kreatív ágazatok előtérbe helyezése az Unión belüli növekedés és foglalkoztatás érdekében – COM(2012) 537 final).

⁽³⁾ A szociális vállalkozás a szociális gazdaság olyan szereplője, amelynek elsődleges célja az, hogy társadalmi hatást érjen el, nem pedig az, hogy nyereséget termeljen a tulajdonosai vagy a részvényesei számára. Piaci értékesítésre szánt árukat és szolgáltatásokat nyújt vállalkozói szellemben és innovatív módon, nyereségét pedig elsősorban szociális célkitűzések elérésére fordítja. A szociális vállalkozás irányítása felelősségteljes és nyitott módon történik, különösen azáltal, hogy abba a munkavállalókat, a fogyasztókat és a kereskedelmi tevékenységében érintett feleket is bevonja („társadalomtudatos vállalkozás” kezdeményezés – SEC (2011)1278 végleges);

- Az ifjúsági munka (tájékoztatáson, tanácsadáson és coachingon keresztül) és az önkéntes tevékenységek előmozdítása a fiatalok körében a munkavállaláshoz vagy egy saját vállalkozás elindításához szükséges készségek elsajátításának elősegítése érdekében. Annak elismerése, hogy az ifjúsági munka keretében végzett tevékenységek hozzájárulnak a fiatalok kreatív energiájának és innovációs kapacitásának növeléséhez és támogatásához, melyek kulcsfontosságú tényezők személyes fejlődésük és aktív beilleszkedésük szempontjából.
- A „szociális vállalkozás” mint vállalkozási modell előmozdítása és erősítése a fiatalok körében, oly módon, amely – fenntartható és környezeti értékeket is figyelembe véve – fokozhatja foglalkoztathatóságukat.
- Annak előmozdítása, hogy minden fiatal elsajátítsa azokat a digitális készségeket, amelyek képessé teszik arra, hogy teljes mértékben kiaknázhassa a digitális világ kínálta lehetőségeket.
- a kulturális érzékenység elmélyítése a fiatalok körében, szereplőként és felhasználóként egyaránt, mivel az erősíti kezdeményezőképességüket és vállalkozói szellemüket. A kultúrához való hozzáférés és a kulturális tevékenységekben való részvétel fokozhatja a fiatalok jóllétét és erősítheti körükben annak megértését, hogy közös kulturális örökségben osztoznak.

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT, HOGY A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉT KELLŐKÉPPEN FIGYELEMBE VÉVE:

14. ismerjék el a vállalkozói szellem és a vállalkozások által az ifjúsági munkanélküliség felszámolásában betöltött fontos szerepet; dolgozzanak ki és erősítsenek meg olyan politikákat, amelyek bővítik a fiatalok ismereteit a vállalkozói tevékenység különböző aspektusairól;
15. ismerjék el a korai életkortól kezdve biztosított vállalkozói oktatás fontosságát, és emeljék ki a nem formális és az informális tanulás által játszott szerepet, mindezzel biztosítva a fiatalok személyes fejlődésének holisztikus megközelítését, és könnyítsék meg a fiatalok sikeres munkaerő-piaci integrálódását;
16. mozdítsák elő az ifjúsági munkát és az önkéntes tevékenységeket mint a vállalkozások működtetéséhez és a vállalkozói tevékenységhez szükséges transzverzális és puha készségek fejlesztésének elengedhetetlen eszközét. E tekintetben fejlesszék tovább és helyezzenek nagyobb hangsúlyt a nem formális és informális tanulás elismerésére, figyelembe véve a vállalkozási tevékenység szempontjából fontos tanulási eredményeket is;
17. mérlegeljék, hogy az ifjúsági szervezeteket a vállalkozói szellem kialakulását és a vállalkozói készségek elsajátítását eredményező nem formális és informális tanulás egyik fő biztosítóiként ismerik el. E tekintetben a tagállamok mérlegelhetnék az ifjúsági szervezetek támogatásának erősítését az iránymutatás, mentorálás és minőségi képzés nyújtása tekintetében;
18. mozdítsák elő új vállalkozások és szociális vállalkozások indítását, és támogassák ezeket az olyan jelentős akadályok leküzdésében, mint a forráshoz jutás, valamint a kiegészítő szolgáltatások és a mentori lehetőségek igénybe vétele (beleértve az európai strukturális és beruházási alapok hatékony igénybe vételét is, amennyiben az összeegyeztethető a partnerségi megállapodásokkal);
19. adott esetben nyújtsanak támogatást a lehetséges akadályok csökkentésének formájában a társadalmi és a környezeti hatás mértékének megfelelően.

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT ÉS A BIZOTTSÁGOT, HOGY SAJÁT HATÁSKÖRÜKÖN BELÜL ÉS A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉT KELLŐKÉPPEN FIGYELEMBE VÉVE:

20. növeljék a szociális vállalkozás láthatóságát és dolgozzanak ki eszközöket az ágazat jobb megismertetésére. E tekintetben növeljék a különböző vállalkozási formákkal, a szociális vállalkozásokkal (köztük a szövetkezetekkel), a kulturális és kreatív vállalkozásokkal stb. kapcsolatos ismereteket, illetve mozdítsák elő azokat;
21. segítsék elő a gyakornoki és a csereprogramokat, a tapasztalatcserét és az egyéb olyan tanulási tevékenységeket, amelyek a vállalkozói magatartás és készségek erősítésének szolgálatában állnak (pl. a fiatalok bevonása közvetlen vállalkozói tapasztalatszerzésbe, munkahelyi képzés, hálózatok, a szakkészségek előmozdítása), továbbá támogassák az ilyen tevékenységek tanulási eredményeinek meghatározását célzó erőfeszítéseket; mozdítsák elő olyan eszközök kidolgozását, amelyek lehetővé teszik a fiatalok számára vállalkozói készségeik és kompetenciáik felmérését és bemutatását;
22. ösztönözzék a kisvállalkozásokat és a fiatal vállalkozókat az innovációban és az uniós belső piac kínálta lehetőségek teljes körű kiaknázásában, mégpedig azáltal, hogy ösztönzik őket a nemzetközi piacra való kilépésben, a tudás határokon átnyúló megosztásában és az együttműködésben. E célok elérése érdekében elő kell mozdítani a fiatal szociális vállalkozók és a potenciális partnerek hálózatainak létrehozását;

23. ösztönözzék a lehetőségek megosztását és a különböző tagállamokból érkező fiatal vállalkozók közötti együttműködést. Erősítsék a nemzedékek közötti kölcsönös szolidaritást, mégpedig a tapasztaltabb vállalkozók és a fiatal pályakezdők közötti tudáscsere révén. Mozdítsanak elő vállalkozói mentori programokat nemzeti és európai szinten;
24. növeljék az ágazatközi együttműködést és biztosítsák az információhoz és a kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférést, hogy ezáltal kedvező körülményeket teremtsenek a fiatal vállalkozók számára és csökkentsék a rájuk nehezedő adminisztratív terheket;
25. a fiatalok vállalkozói készségének javítása érdekében minden érdekelt fél körében mozgósítsák elő európai programok (például a COSME program keretében az Erasmus+ és az Erasmus fiatal vállalkozóknak program, az Európai Szociális Alap, valamint a foglalkoztatás és a szociális innováció európai programja keretében rendelkezésre álló egyéb pénzügyi programok és mikrofinanszírozás) hozzáférhetőségét és igénybevételét, adott esetben célzott támogatást biztosítva a fiatal vállalkozóknak és erősítve mindazon szereplők képességeit, akik a fiatalokkal együttműködve azon fáradoznak, hogy segítsenek a fiataloknak a bennük rejlő potenciál teljes körű kiaknázásában;

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT, HOGY:

26. terjessze a fiatalok vállalkozói készségével kapcsolatos ismereteket, többek között az európai ifjúsági portálon keresztül, és ismertesse az arra vonatkozó bevált gyakorlatokat (lehetőség szerint az európai kkv-héttel összekapcsolva);
 27. indítson kutatást, illetve tanulmányt a fiatalok vállalkozói készségének témájában és növelje az azzal kapcsolatos ismereteket, a hangsúlyt a fiatal vállalkozókra, a szociális vállalkozásokra, a zöld munkahelyekre és az ifjúsági munka e tekintetben betöltött szerepére helyezve;
 28. erősítse a fiatal vállalkozók körében az általuk a releváns vállalkozásokkal, szociális partnerekkel és egyéb érdekelt felekkel folytatott aktív együttműködést, többek között az Erasmus+ és az „Erasmus fiatal vállalkozóknak” programon keresztül.
-